

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Avtal med Finland om polissamarbete i gränsområdet (Ds 2023:16)

Mot bakgrund av de intressen som Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande yttrande.

Åklagarmyndigheten har inte någon erinran mot förslagen men noterar följande.

Artikel 3 och 4 - Brådiskande åtgärder efter begäran och utan begäran

I avtalet om polissamarbete i gränsområdet från 2021 föreskrivs det, såsom Åklagarmyndigheten tolkar det, ingen rätt för finsk polis att i Sverige fortsätta ett förföljande utanför det svenska gränsområdet, varken avseende situationer som avses i avtalets artikel 3 eller 4. Promemorian verkar dela den tolkningen (se s. 135) och har sedan medvetet valt att utvidga avtalet genom att föreslå att finsk polis ska få fortsätta ett förföljande även utanför det svenska gränsområdet vid situationer som beskrivs i artikel 3 (som motsvaras av de föreslagna 4 b kap. 2 och 3 §§ i lagen [2017:496] om internationellt polisiärt samarbete [LIPS]). Utvidgningen av avtalet motiveras med att finska polismän bör vara oförhindrade att förfölja en misstänkt utanför gränsområdet när det gäller denna typ av (allvarlig) brottslighet (s. 135).

Åklagarmyndigheten uppmärksammar här att en sådan utvidgning av avtalet inte föreslås vad gäller situationer i artikel 4 (som motsvaras av föreslagna 4 b kap. 4 och 5 §§ LIPS) och att det av promemorian inte framgår om detta är ett medvetet val. Enligt Åklagarmyndigheten torde samma typ av resonemang som ovan, där man beaktar brottslighetens allvar, göra sig gällande även här då situationer enligt artikel 4 också kan omfatta sådana allvarliga brott som avses i artikel 3. Ett förföljande av exempelvis en kidnappare som har offret med sig i bilen borde alltså enligt den logiken tillåtas att fortsätta utanför gränsområdet oavsett om situationen har sin upprinnelse i artikel 3 eller 4. Det hade därmed varit lämpligt, och i linje med promemorians egna resonemang, att även utvidga avtalet i förhållande till situationer i artikel 4, i vart fall till de allvarliga och brottsliga situationerna.

Den straffrättsliga jurisdiktionen och disciplinansvaret

I avsnitt 9.4 av promemorian framgår att brott som en finsk polisman begår i Sverige vid samarbete enligt avtalet kan åtalas i Sverige men också i Finland och att man får lösa kompetenskonflikten genom att samråda med varandra i enlighet med vad som föreskrivs i förordningen (2014:1553) om förebyggande och lösning av tvister om utövande av jurisdiktion i straffrättsliga förfaranden inom Europeiska unionen. En fråga som inte direkt besvaras av promemorian eller förordningen är huruvida disciplinansvaret, som alltid ska utkrävas i polismannens hemstat enligt avtalet, är en del av det som ska ingå i samrådet. Att inte tydligt ange detta kan öka risken för parallella processer i de två länderna, dels en straffrättslig och dels en disciplinär, och i förlängningen härtill risken för dubbelbestraffning.

Detta yttrande har beslutats av chefen för Utvecklingscentrum, överåklagaren Lennart Guné, efter föredragning av kammaråklagaren Anders Svensson. I den slutliga handläggningen av ärendet har också överåklagaren Mikael Björk deltagit.

På Åklagarmyndighetens vägnar

Lennart Guné

Anders Svensson

Kopia till
Kommunikationsavdelningen
Rättschefen
Biblioteket